

Despre PIATRA FILOSOFALĂ

(Revelație gnostic-iluministă în studiu eseu)

Natura gnostică a pietrei filosofale se bazează, în primul rând, pe înțelepciunea adâncă încifrată de Hermes Trismegistos în Tabla de Smarald, pe Legile Kybalionului - revelarea gnostică modernă a Gnozei din Tabla de Smarald, realizată de William Walker Atkinson, pe Transcendentalism și Hermeneutică abisală, fundamentate de Ralph Waldo Emerson, respectiv, Aculin Levitzki De Rothschild.

Hermeneutica abisală este un demers inițiativ, un sincretism gnostic și iluminist, care reclamă o viziune interdisciplinară, mult bun simț și are menirea de a înrâuri trezirea spirituală, de a echilibra și armoniza evoluția umanității prin cunoaștere, înțelegere, sensibilizare, responsabilizare, înțelepțire/iluminare. Folosirea sintagmei "hermeneutică abisală" face referire, în primul rând, la abordarea hermeneuticii totale prin prisma gândirii arhetipale în raport cu dimensiunea abisală a dialecticii. Ea își propune să decanteze și să integreze înțelept într-un sistem coerent și eficient de cercetare, interpretare și evaluare tot ce este mai valoros în filosofia hermetică, gândirea arhetipală, maieutică, psihologia analitică, teoria simbolurilor, teoria fractalilor, logismul sistemic, teometrie, yoga, înțelepciune (oriunde s-ar manifesta, inclusiv în artă și religii), filosofia bunului simț, taoism, creștinism, budism, brahmanism, mozaism, mahomedanism, transcendentalism, dialectica abisală, alchimie, teosofie, antroposofie, știința capodoperelor, știință și știința artei, în general, precum și în cele mai exclusiviste și mai dezirabile rigori axiologice privind performanța artistică și menirea artei.

Gnoza este expresia înțelepciunii divine revelată de mintea oamenilor iluminați. Esența acestei înțelepciuni, ca arhetip, văzută prin prisma pietrei filosofale, constă în faptul că sufletul omenesc este o expresie/sinteză/ miniatură a manifestării spiritului din întreg universul, iar fiecare dintre aceste polarități (parte/întreg) se oglindește una în cealaltă, conform Principiului Corespondenței din Kybalion și a Transcendentalismului. Pentru a ne apropia cât mai mult de înțelegerea acestor profunzimi, este necesar și util să definim spiritul, să creionăm în linii mari arhetipul, dimensiunea conotativă care se ascunde în spatele simbolului denumit spirit.

În viziunea hermeneuticii abisale și în conformitate cu Principiul Mentalismului din Kybalion, spiritul, ca modelator al realității fizice și metafizice, este manifestarea abisal-dialectică în timp și spațiu, dar și în toate celelalte planuri/dimensiuni/registre macro și micro-cosmice (ideatic, afectiv, volitiv, comportamental, energetic, vibrațional, electro-magnetic, cromatic, sonor, biochimic, teometric etc.) a elementelor structurale ale Creației: a constantelor structurale, a invariantelor structurale, a dominantelor structurale, a izomorfismelor structurale etc. Într-un ansamblu coerent și infinit de intercondiționări, intercorelări și semnificații ce pot fi exprimate prin simboluri și alte mijloace de expresie.

În aceeași ordine de idei, indiferent dacă e pictată, cântată, dansată, șarjată, versificată, sculptată, povestită, recitată, interpretată, jucată, arhitecturată, matematizată etc., poezia este harul de a crea și transmite emoția estetică printr-o magie personală, este un demers inițiativ de cunoaștere, echilibrare, integrare și armonizare, dar și un ritual de trezire și identificare afectivă a omului cu sinele divin, adică de iluminare/îndumnezeire. Pe de altă parte, sufletul este cel mai desăvârșit creuzet alchimic din Univers, iar sufletul omenesc este cea mai desăvârșită manifestare a sinelui divin în ființa încarnată.

În viziunea hermeneuticii abisale, Planul Divin/Matricea Divină/Înțelepciunea divină a Universului se oglindește ritualic în natura umană prin reflecție/gândire, trăire, creație și voință (aspirația la conservare și perfecțiune). Desigur că arhetipul cosmic se manifestă pe foarte multe straturi, iar aici au fost enumerate doar câteva. Dacă adăugăm la acestea și faptul că arhetipul comportamental al omului este, de fapt, manifestarea exterioară a vieții lui interioare, la nivelul sufletului (spune psihologia), atunci întreaga profunzime a gnosticismului capătă sens.

În lucrarea sa "Legile Kybalionului", William Walker Atkinson a făcut o remarcă esențială: piatra filosofală nu poate fi decât de natură spirituală. O analiză atentă a etimologiei pietrei filosofale ne conduce la ideea unui conținut în formă lapidară privitor la înțelepciune.

Din perspectiva hermeneuticii abisale, printr-o cercetare arhetipal-simbolică și abisal-dialectică a elementelor sintagmei (luate ca polarități), dar și prin extrapolare, se poate concluziona:

1. - în conformitate cu teoria expresiei al lui Benedetto Croce, piatra filosofală este o sinteză, adică o expresie;
2. - piatra filosofală exprimă ABSOLUTUL, înțelepciunea divină, matricea divină a universului la scară micro și macro.

Configurarea pietrei filosofale, ca expresie, solicită la maxim dimensiunea conceptuală a creației artistice, mai exact, conceptul de arhetip al lui Carl Gustav Jung, încărcătura sa arhetipal-simbolică, precum și știința artei, cu precădere mijloacele artistice.

Astfel, piatra filosofală poate fi încifrată:

- a) - în expresia arhetipului cosmic;
- b) - în expresia arhetipului uman homo sapiens (omul înțelept/ființa cu conștiință).

Ca apogeu al rafinementului, expresivității și armoniei, piatra filosofală este cel mai desăvârșit briliant spiritual, care exprimă exhaustiv complexitatea, profunzimea, ciclicitatea și armonia universului, dar și a naturii umane, ca arhetipuri, ca lucrări divine, este centrul cercului hermeneutic (minimul care concentrează maximul), precum au intuit și pitagoreicii, neoplatonicienii, Blaise Pascal, Georges Poulet, Jean Starobinski și alții.

Înțelepciunea divină (ordine, echilibru, profunzime, armonie, perfecțiune) se oglindește ritualic în natura umană prin gândire/reflecție, trăire, creație, prin

aspirația la perfecțiune. "Ceea ce este sus este ceea ce este jos, macrocosmosul este în microcosmos, microcosmosul este în macrocosmos, precum în cer așa și pe pământ", spune Principiul Corespondenței din Kybalion.

Pietrele filosofale se oglindesc, în esență, una în alta, se potențează reciproc, iar percepția acestui adevăr profund ne conduce la lărgirea conștiinței, la iluminare. Tema formelor de configurare stilistică a capodoperelor artistice își trage seva spirituală din apogeul clasicismului (parnasianismul francez), potrivit căruia "arta și știința sunt un tot unitar", dar face parte din sfera hermeneuticii abisale aplicate și va fi tratată separat. Totuși, consider că merită prezentate, într-o formă concisă, mijloacele artistice și trăirea estetică în viziunea hermeneuticii abisale.

Despre DIALECTICA ABISALĂ ȘI MIJLOACE ARTISTICE

Analizate dialectic prin prisma filosofiei hermetice (imanent/transcendent) și a teoriei arhetipal-simbolice al lui Carl Gustav Jung (propriu/figurat, denotativ/conotativ) din perspectiva analogiei comparate în raport cu logismul sistemic, mijloacele de expresie au o dimensiune abisală pe care balează mintea și trăirile noastre.

Din punct de vedere epistemologic, dialectica este analiza polarităților de orice fel. Unificând Teoria sistemelor al lui Georg Cantor, Logica polivalentă al lui Grigore Moisil și Logica fuzzy al lui Lotfi Zadeh, Nicolae Vasile a introdus dimensiunea abisală a polarităților în teoria generală a sistemelor prin conceptul de *logism sistemic*.

Analiza polarităților unui sistem din perspectiva gândirii arhetipal-simbolice și a logismului sistemic o vom numi de acum înainte *DIALECTICĂ ABISALĂ*.

Cercetând mijloacele artistice prin prisma hermeneuticii abisale (fundamentată în primul rând pe gândirea arhetipală și dialectica abisală), vom constata că ele se manifestă ca vortexuri arhetipale, ca ferestre/punți de comunicare, dar și ca fractali de armonizare/discordare între diferitele planuri/straturi/niveluri/registre/ dimensiuni ale arhetipului, care la rândul lor, sunt tot arhetipuri, dar de o complexitate mai redusă. Prin urmare, mijloacele artistice (de expresie/de sinteză) sunt concentrări de informație afectivă, cognitivă și volitivă etc, care dau strălucirile diamantine și caratele estetice oricărei creații artistice, aspect remarcat încă din antichitate de marele retor al Romei, Fabius Quintilian.

Despre DIMENSIUNEA ABISALĂ A EMOȚIEI ESTETICE

Sondând abisul trăirii estetice, Oscar Wilde remarca: "Actorul - iată criticul dramei. Critic muzical e cântărețul sau violonistul sau flautistul." Genialul gânditor englez nu și-a continuat ideea și în domeniul literaturii, unde critic este poetul înțelept din orice scriitură (în afara de poezie, unde critic este recitatorul), pentru că acest lucru se subînțelege.

Pentru a ne apropia de înțelegerea dimensiunii abisale a trăirii estetice, trebuie mai întâi să explorăm conținutul dialectico-arhetipal-fractal - ca sistem - al dimensiunilor artei: comunicațională, inițiativă, gnoseologică, psihologică, estetică, sapiențială, esoterică, arhetipal-simbolică, compozițional-alegorică, fractal-sistemică, diacronică (istorică), stilistică (expresiv-sintetică), sincretică, mitică, ludico-magică, eufonică, teometrică, transcendentală (mistică), morală, predictiv-programatică, curativ-cathartică, canonică, sociologică, interdisciplinară etc.

Intercorelarea poeziei clasice cu estetica lui Abhinavagupta (diferențierea creațiilor artistice în funcție de natura stării de spirit pe care o exprimă), cu dialectica abisală și cu semnificațiile dimensiunilor artei ne ajută să înțelegem cât mai bine arta ca arhetip, dar și complexitatea și profunzimea abisală a actului artistic într-o dinamică fractal-secvențială a trăirii estetice.

Înțelepciunea se manifestă în sentiment, în gând și în faptă, fiind organic legată de artă, de creație. Artă este manifestarea înțelepciunii, iar menirea artei este de a cultiva sufletul, a lărgi conștiința, a modela caractere, a crea, a echilibra, a armoniza și a civiliza. Așa cum mijloacele artistice dau strălucirile diamantine operei de talent la nivelul formei, tot astfel piatra filosofală dă caratele estetice și axiologice capodoperei artistice la nivelul conținutului.

Piatra filosofală (capodopera artistică) are menirea să desăvârșească omul și umanitatea cosmică, în ansamblu, să îndumnezeiască! *Capodopera artistică* este o binecuvântare a umanității, un far spiritual în evoluția ei, pentru că accesarea gnosticismului încifrat în lucrarea artistică (alegoria) de inspirație divină ne lărgeste conștiința prin isihasm și ne conduce abisal la iluminare/îndumnezeire.

Din perspectiva hermeneuticii abisale, rafinamentul artistic se referă la esențe și presupune inițierea în misterele esențelor, harul de a rafina și bucuria de a înțelege și prețui la alții transfigurarea propriilor noastre sensibilități.

Fiind minimul care exprimă maximul atât la nivelul formei, cât și al conținutului, fiind apogeul performanței în artă, unde dispare cantitativul și rămâne doar calitativul, rafinamentul artistic este cea mai relevantă manifestare a înțelepciunii, a ludicului, iar maximele cu putere de normă estetică și axiologică, potrivit cărora: "Cu cât un lucru e mai greu de făcut, cu atât cere mai multă artă și virtute"(Aristotel), "Nu dați cele sfinte câinilor și nu aruncați mărgăritarele voastre înaintea porcilor...!"(dicton biblic), "Un poet știe că a atins perfecțiunea nu atunci când nu mai are nimic de adăugat, ci atunci când nu mai are nimic de înlăturat."(Leonardo Da Vinci), "Esențele tari se păstrează în sticlute mici"(dicton francez), "Poezia trebuie să fie formată din versuri care, fiecare în parte trebuie să fie o poezie în sine."(Ralph Waldo Emerson), "Înțelepciunea constă în eliminarea neesențialului."(Lin Yutang), "Arta este o sinteză, o concentrare de emoții, o emoție intensificată, primită și transmisă altora printr-o magie personală. Nu este simpla înregistrare a unor impresii, ci transfigurarea lor, ridicarea lor la potențe maxime."(Victor Eftimiu), "Mai presus de rafinament există doar Dumnezeu"(Gheorghe Zamfir), "Arta pură este cea mai înaltă știință."(George

Canache). Acestea aruncă o lumină clarificatoare asupra rafinamentului artistic și îi consacră canonul estetic și axiologic.

Rafinamentul artistic este apogeul desăvârșirii în artă, este aristocrația spiritului, a bunului simț și a bunului gust. În viziunea hermeneuticii abisale, marginalizarea, ocultarea sau interzicerea capodoperei artistice este o blasfemie sinistră, o mostră de primitivism cultural, iar distrugerea capodoperei artistice constituie o crimă culturală împotriva umanității. În această lumină, devine tot mai relevantă profunzimea gnostic-iluministă a maximelor, potrivit cărora "Pacea nu poate veni decât ca o consecință a iluminării umanității." (Nikola Tesla) și "Puterea de influență morală este mai presus de toate puterile!" (Nikolai Gogol).

Aculin LEVITZKI De ROTHSCHILD